

Nr 318.

Av herr **Petersson, Knut**, och herr **Ekströmer**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i vissa delar av kommunalskattelagen den 28 september 1928 m. m.

Med anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 281 med »Förslag till förordning med instruktion för värdering av skogsmark och växande skog vid taxering av fastighet» få undertecknade härmed föreslå en viss komplettering av denna förordning.

Det är oss nämligen bekant, att de s. k. impedimenten vid föregående fastighetstaxeringar blivit föremål för synnerligen ojämn taxering. I vissa socknar ha de ej alls åsatts något värde, i andra däremot ett relativt högt sådant. De högre taxeringsmyndigheterna, prövningsnämnderna och kungl. kammarrätten, ha i den mån besvär dit inkommit konsekvent åsatt impedimenten visst värde. Detta förfaringsätt kan alltså betraktas som prejudikat.

Förordningen om fastighetstaxering förutsätter emellertid som grundregel, att mark, som ej är skogsmark, skall beskattas efter sitt försäljningsvärde. Detta har man även beaktat i andra fall än just vid värdering av impedimenten. Frånser man alldeles särskilda värden, torvtag och dylikt, hava impedimenten intet försäljningsvärde, och borde de alltså icke beskattas. Särskilt är detta förhållandet med sådana mossar, som verka försumpande på den omgivande skogsmarken, försämrande på klimatet och försvärande på transportförhållandena. Enahanda är förhållandet med kalvjäll, som gärna vill utvidga sig nedåt på skogens bekostnad. Det torde vara ostridigt, att köpare till sådana impediment icke finnas. Något saluvärde ha de alltså icke, och då de verka neddragande på den angränsande skogsmarkens värde, borde deras befintlighet i viss mån berättiga till reduktion av detta skogsvärde. En sådan beräkning låter sig av praktiska skäl knappast göra, men den uppenbara oskälighet, som ligger uti att värdelös mark beskattas, borde kunna undvikas.

Den minskning av skatteintäkterna, som därigenom skulle uppstå, är utan betydelse för det allmänna, särskilt som de föreslagna grunderna för taxeringsvärdets beräkning komma att verka förhöjande.

En i möjligaste mån skälig, rättvis och likformig taxering är ju målet för lagstiftning på detta område. Detta borde även beaktas i den detalj, som taxeringen av impediment utgör.

Denna vår uppfattning stödes av sådana auktoriteter på skogsvärderingens område som professor Tor Jonson vid Skogshögskolan samt chefen för Sveriges största skogsvärderingsfirma (W. Trahns skogsbyrå) jägmästare A.

Modin, Stockholm. Samma åsikt har även en med fastighetsvärdering, speciellt i Värmland, så förtrogen man som f. domänintendenten C. E. L. Lennartsson. Intyg från dessa, som välvilligt ställts till vårt förfogande av Billeruds A.-B., samt utdrag ur professor Jonsons föreläsningar i skogsvärdering vid Skogshögskolan bifogas som särskilda bilagor. Det kan även förtjäna omnämnas, att i hypoteksföreningarnas reglemente finnes stipulerat, att impediment icke får åsättas värde vid belåning av fastighet.

Vi får därför hemställa,

att mom. A. 2, tredje stycket, i ovannämnda förordning skall givas följande lydelse:

»Så kallade impediment skola som regel ej åsättas taxeringsvärde. Endast då särskilt värde i form av torv- eller dytag, stenbrott, grusfyndighet, möjlighet till jakt eller dylikt finnes, eller impedimentet är av den beskaffenhet, att det med rimliga kostnader kan göras fruktbart, exempelvis genom dikning, skall det åsättas taxeringsvärde.

Har värde ansetts böra åsättas impediment enligt ovan, skall detta, liksom i förekommande fall värdet av bete å skogsmark, inräknas i värdet av fastigheten i övrigt.»

Stockholm den 16 april 1937.

Knut Petersson.

Ivar Ekströmer.

Avskrift.

Yttrande.

Av Billeruds Aktiebolag anmodade att yttra oss över det värde, som författningsenligt vid fastighetstaxeringen kan böra åsättas de områden, som i bolagets fastighetsdeklaration upptagits såsom »övrig mark», få vi anföra följande.

Nyssnämnda områden motsvara enligt bolagets uppgift, bortsett från vatten, den areal, som vid en av W. Trahns Skogsbyrå åren 1930—32 å bolagets samtliga egendomar utförd linjetaxering redovisats såsom impediment. Härunder har vid taxeringen inrymmts mossar och kärr, berg, vatten samt diverse impediment. Under sistnämnda grupp har sammanförts vägar, grus- och torvtag, kraftgator över skogsmark, vissa vältplatser, o. d. Till mossar, kärr och berg hava räknats områden av så dålig beskaffenhet, att marken även under gynnsammast möjliga beståndsförhållanden ej ansetts kunna upp-

drivas till en genomsnittlig, årlig produktion av 1 kbm per har, alltså områden med en ideal bonitet understigande 1.— och en bonitet reducerad för fastighetstaxeringen understigande 0.5.

Enligt kommunalskattelagen skall taxeringsvärdet för marker av nu ifrågasvarande beskaffenhet beräknas efter ortens pris (allmänna saluvärdet), alltså efter det pris, som de vid köp och försäljning kunna beräknas betinga.

Vid värdering av egendomar för köp och försäljning upptagas de s. k. impedimenten i regel icke till något värde; i varje fall pläga de icke värdesättas efter något generellt, för den totala impedimentarealen tillämpat hektarpris. När visst värde även för impediment förekommer, plägar detta gälla vissa bestämda områden, som på grund av sin beskaffenhet och sitt läge kunna beräknas lämna viss inkomst. Så kan t. ex vara fallet med välbelägna slättermyrar, mossar och kärr, som på grund av sitt läge intill samhälle e. d. kunna tänkas bliva tagna i anspråk för odling och bebyggelse, grustag, torvtag, stenbrott m. m.

Vårt uttalande här ovan stöder sig på en mycket omfattande erfarenhet inom egendomsvärderingens område, i det vi under senaste 15 åren gemensamt drivit W. Trahns Skogsbyrå och därunder haft tillfälle icke endast att taga del av ett mycket stort antal värderingar för egendomar inom skilda delar av landet utan även att i stor utsträckning själva verkställa dylika värderingar. Även tidigare och vid sidan av nyss nämnd verksamhet har undertecknad Jonson i stor utsträckning anlitats såsom expert i värderingsfrågor.

Det förfarande beträffande impedimenten, som enligt ovan utgör praxis vid egendomsvärderingar för köp och försäljning, måste anses grundat på fullt riktiga värderingsprinciper. Värdet av en egendom måste nämligen beräknas så, att det kommer att stå i skälig proportion till den väntade avkastningen och från huvudparten av impedimenten kan i regel någon nettoavkastning icke påräknas. Mossarna ligga ju ofta fullständigt improduktiva, och även från de bättre områdena är avkastningen kvantitativt ytterst obetydlig och därjämte kvalitativt ofta så gott som värdelös. Endast i undantagsfall kan torrläggning av mossar och kärr beräknas lämna ett ur ekonomisk synpunkt gynnsamt resultat. Även om impedimenten vid köp medfölja gratis, torde dock en särskilt stor impedimentsprocent av köparen säkerligen icke uppfattas såsom någon förmån, snarare tvärtom. Impedimenten utgöra nämligen i många fall en direkt nackdel. Sålunda kunde de nödvändig göra skyddsdikningar mot kringliggande marker, varjämte de utgöra frosthärdar, hindra framkomligheten och genom ökning av totalarealen föidra avverkningarna.

Åberopande vad vi här ovan anfört, få vi såsom vår bestämda mening uttala, att endast sådana impediment eller delar av impediment, för vilka på grund av läge och beskaffenhet ett bestämt försäljningsvärde kan påvisas, böra vid fastighetstaxeringen upptagas till något värde. Enligt den känedom om Billeruds Aktiebolags marker, som undertecknad Modin vid av W. Trahns Skogsbyrå utförd linjetaxering förvärvat, förekomma därå sådana impediment, som vid försäljning skulle kunna åsättas visst värde, i ytterst ringa utsträckning.

Stockholm den 9 juni 1933.

Tor Jonson.

Arvid Modin.

Avskrift.

Under den tid, över 30 år, jag haft tillfälle syssla med värdering av jordbruks- och skogsegendomar inom Värmland har aldrig förekommit, att rena impedimenter åsatts värden, varken vid försäljning, utarrendering eller belåning av egendomar.

Med rena impedimenter avser jag marker av sådant slag (mossar, myrar, kärr, kala berg m. m.), att de ej kunna utnyttjas för produktion av åkerbruksprodukter eller skog. Däremot kan givetvis förekomma, att sådana marker kunna hava särskilt värde, som exempelvis torvtag eller dylikt. Möjligheterna för sådant utnyttjande uppskattas givetvis särskilt för varje fall.

I många fall kunna exempelvis större mossträckningar utöva ett ogynnsamt inflytande på klimatet inom en viss trakt, vilken kan tänkas ha skadliga verkningar såväl för åkerbruk som skogsbruk. Kärr och mossar kunna även vålla olägenheter vid anläggandet av vägar såväl vinter- som sommartid, vilket givetvis kan inverka fördyrande på framdrivningen av skogsprodukter. Om impedimenter, såsom ofta är fallet å skogsmark, utgöras av berg, kunna de ju aldrig produktivt utnyttjas.

Karlstad den 9 juni 1933.

C. E. L. Lennartson,

f. d. domänintendent.

Ordf. i expropriationsnämnden i Wermland.

Ordf. i Wermlands Hypoteksförenings styrelse.

*Avskrift.**Utdrag ur Skogsvärderingslära och skoglig statistik.*

Föreläsningar vid Skogshögskolan 1930

av Professor Tor Jonson.

Ytterligare värden inom skogsbruket.

Förutom mark, virkesförråd och investerade kapital finnas inom vissa skogsbruk en del så att säga extraordinära värden, som stundom tagas i beaktande.

Impediment. Värdet av dikningsbara kärrmarker och torvströmmossar ofta positivt, men av en del andra impediment kanske snarast negativt, då bl. a. framkomligheten på skogen minskas. Detta senare får dock ej uttryck i särskilt avdrag på grund av impedimentförekomst, men möjligen kan arbetas med något lägre värde på produktiv skogsmark, om den är söndersplittrad av impediment. Vid fastighetstaxering skola impediment värderas till sitt allmänna saluvärde.

Rätt utdraget ur kompendium intyga:

Bengt Igglund.

T. W. Karlsson.